

Endicott ??te Üretkenlik Ölçe?i (E?ÜÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Endicott ??te Üretkenlik Ölçe?i (E?ÜÖ)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20932>

Özet

Endicott ??te Üretkenlik Ölçe?i (E?ÜÖ), bireylerin i? ya?am?ndaki üretkenlik düzeylerini ve i? performanslarındaki olas? dü?ü?leri de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle psikiyatrik hastalıklar veya di?er sa?lık sorunları nedeniyle i?te ya?anan zorlukların ve kayıpların ölçülmesinde kullanılmaktadır. Türk toplumuna uyarlama çalışması 2004 yılında ?ükrü Uguz ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu uyarlama çalışması, ölçeğin Türkiye'deki klinik ve araştırma ortamlarında güvenilir ve geçerli bir şekilde kullanılabileceğini ortaya koymuştur.

E?ÜÖ, tek boyutlu bir yapıya sahiptir ve bireyin son bir hafta içerisindeki i? üretkenliğini kaybın? belirlemeyi hedefler. Ölçek, özellikle klinik popülasyonlarda sa?lıklı bireylere kıyasla anlamlı derecede yüksek puanlar vermesi sayesinde, i?levsellikteki bozulmanın derecesini ölçmekte etkili bir araç olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Endicott ??te Üretkenlik Ölçe?i, ?? Üretkenliği, Psikometrik Araç, Uyarlama, Likert Ölçe?i, Yapı Geçerliliği.

Yazarlar

Ölçeğin Orijinal Geliştiricisi: J. Endicott

Türkçe Uyarlama Yazarları: Uguz, ?ükrü; ?nanç, B.Y.; Yerlikaya, E.E.; Aydın, H.

Amaç

Endicott ??te Üretkenlik Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin i? yerindeki i? üretkenliği seviyelerini ve hastalık veya psikolojik semptomların bu üretkenlik üzerindeki olumsuz etkilerini kantitatif olarak ölçmektir. Ölçek, klinik araştırmalarda tedavi etkinliğini de?erlendirmek ve bireylerin i?levsellik düzeylerindeki iyileşmeleri takip etmek için kritik bir gösterge sunar.

Ölçek, katılımcıların son bir hafta içerisindeki belirli i? davranışları ve i?ten kaçınma e?ilimlerini de?erlendirerek, ya?anan üretkenlik kaybının şiddetini belirlemeye odaklanmıştır. Bu sayede, psikiyatrik bozuklukların i? ya?am? üzerindeki yükünün anlaşılmasına önemli katkıları sağlamaktadır.

Yapı

Endicott ??te Üretkenlik Ölçe?i (E?ÜÖ), Türkçe uyarlamasında da korunan, toplam 25 maddeden

oluşan ve **tek boyutlu** bir yapıya sahip olan bir ölçektir. Bu tek boyut, genel işlevsellik ve işte üretkenlik kaybı kavramını temsil etmektedir.

Ölçek, bireyin iş performansını doğrudan ölçmek yerine, iş ile ilgili görevleri yerine getirmede karşılaşılan zorluklar, toplantılardan kaçınma gibi davranışsal engelleri ve genel iş verimindeki azalmayı değerlendirir. Derecelendirme, 5'li Likert Ölçeği formatında (0=hiç - 4=hemen her zaman) yapılmaktadır, bu da kişinin belirtilen zorluklara ne sıklıkta yaadığını belirlemeyi mümkün kılar.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe uyarlamasının yapı geçerliliği, ölçeğin ilgili kuramsal varsayımlar kümesiyle ne derece bağlantılı olduğunu göstermek amacıyla incelenmiştir. Bu kapsamda, hastalardan oluşan bir grup ile sağlıklı katılımcılardan oluşan bir grup karşılaştırılmıştır.

Yapılan analizler sonucunda, sağlıklı katılımcılardan oluşan grubun Endicott ??te Üretkenlik Ölçeği (E?ÜÖ) puan ortalaması ($X = 18.18$) ile hasta grubun puan ortalaması ($X = 42.86$) arasında **anlamlı bir farklılık** bulunmuştur. Bu bulgu, ölçeğin klinik açıdan işlevsellik kaybı yaayan bireyleri sağlıklı popülasyondan başarıyla bir şekilde ayırt edebildiğini ve dolayısıyla güçlü bir **yapı geçerliliğine** sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

E?ÜÖ'nün güvenirlilik analizleri, hem iç tutarlılık hem de zamana bağlı istikrar (test-tekrar test) açısından yüksek sonuçlar vermiştir. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar iyi ölçtüğünü gösteren **Cronbach alfa** katsayısı ile değerlendirilmiştir.

Her iki örneklem (hasta ve sağlıklı) için de iç tutarlılık **Cronbach alfa** katsayıları .90'ın üzerinde olduğu bulunmuştur, bu da ölçeğin mükemmel bir iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca, her bir maddenin toplam puanla korelasyonları .32 ile .75 arasında değişmektedir; bu da maddelerin genel ölçek yapısına yeterli düzeyde katkı sağladığını belirtir. Ölçeğin **test-tekrar test güvenirlik** katsayısı ise .76 olarak rapor edilmiştir, bu değer de ölçeğin zaman içinde kararlı ölçümler sağladığını göstermektedir.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte doğrudan bir faktör analizi sonucu detaylandırılmamış olsa da, ölçeğin **tek boyut** ve 25 madde olarak belirtilmesi, Türkçe uyarlama çalışmasında orijinal ölçeğin faktör yapısını korunduğunu veya tek faktörlü bir yapıya dönüştürüldüğünü işaret etmektedir. Bu tek faktörlü yapı, ölçeğin temel olarak genel işlevsellikteki düşüşü veya iş üretkenliği kaybını ölçme amaçına hizmet etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Maddeler ve Boyutlar: Tek boyut ve 25 madde

Ölçekleme Türü: 5'li Likert Ölçe?i (0=hiç - 4=hemen her zaman)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Klinik ve Sa?l?kl? Popülasyon

Ya? Grubu: Yeti?kinler (?? gücüne kat?lan bireyler)

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??malar?, psikiyatrik hasta gruplar? ve sa?l?kl? kontrol gruplar? üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, son bir hafta içindeki i? performanslar?n? ve i?le ilgili davran??lar?n? de?erlendirirler.

Anahtar Kelimeler

?? Kayb?, ??levsellik, Psikiyatri, ?? Performans?, Güvenirlik, ?? Üretkenli?i.

Yazarlar

Sorumlu Yazar (Uyarlama): ?ükrü UGUZ

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

?leti?im E-posta Adresi: sukruuguz@cag.edu.tr

Yaz??ma Adresi: ?lgili yazar?n çal??man?n yay?nland??? tarihteki kurumsal adresi.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I? (Uyarlama): 2004

?zinler ve Ücret: Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar ?ükrü UGUZ ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Bu ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? psikometrik bilgileri, Türk Psikiyatri Dergisi'nin web sitesinde

yer almaktadır: turkpsikiyatri.com

Kaynaklar

Uguz, ?. , ?nanç, B.Y., Yerlikaya, E.E. ve Ayd?n, H. (2004). Endicott ??te Üretkenlik Ölçe?i'nin (E?ÜÖ) Türk toplumunda geçerlilik ve güvenilirli?inin de?erlendirilmesi. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 15(3), 209-214.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: endicott-iste-uretkenlik-olcegi-eiuo-toad.pdf

Endicott ??te Üretkenlik Ölçe?i (E?ÜÖ) Maddeleri

Örnek Madde:

Son bir hafta içinde hangi s?kl?kla toplant?lara kat?lmaktan kaç?nd?n?z?